

ภาพรวมมาตรฐานการสอบบัญชี

มูมตรวจสอบฉบับนี้ จะบอกเล่าภาพรวมของมาตรฐานการสอบบัญชีจนถึง ณ วันนี้ ถ้าจะเล่า ก็ต้องย้อนหลังไปช่วงปี พ.ศ. 2540-2544 มาตรฐานการสอบบัญชีมีการปรับเปลี่ยนใหม่หมดตามมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ (International Standards on Auditing: ISA) ซึ่งออกโดยสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ หรือที่เรียกกันว่า IFAC (International Federation of Accountants)

ในปี พ.ศ. 2554 สภาวิชาชีพบัญชีฯ ออก International Standards on Quality Control หรือ ISQCs ในชื่อไทย คือ การควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบและการสอบทานงบการเงิน และงานให้ความเชื่อมั่นอื่นตลอดจนบริการเกี่ยวเนื่อง

ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2555 สภาวิชาชีพบัญชีฯ ได้ออกประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่ 21/2555 เรื่อง มาตรฐานการสอบบัญชี มาตรฐานงานสอบทาน มาตรฐานงานที่ให้ความเชื่อมั่น มาตรฐานงานบริการเกี่ยวเนื่อง และแม่บทสำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่น เพื่อประกาศใช้มาตรฐานฯ รวมทั้งสิ้น 14 ฉบับ อันประกอบด้วยมาตรฐานการสอบบัญชี 36 ฉบับ มาตรฐานงานสอบทาน 2 ฉบับ มาตรฐานงานที่ให้ความเชื่อมั่น 3 ฉบับ มาตรฐานงานบริการเกี่ยวเนื่อง 2 ฉบับ และแม่บทสำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่น

ตารางแนบท้ายตารางแรกได้โยงมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสอบบัญชี อีกตารางเปรียบเทียบรายชื่อมาตรฐานระหว่างประเทศกับมาตรฐานฯ ที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชีฯ

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ ภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการมาตรฐานการสอบบัญชี พ.ศ. 2540-2544 และกรรมการวิชาชีพบัญชี ด้านการสอบบัญชี พ.ศ. 2548-2554 สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

กระบวนการสอบบัญชี/มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

1. กิจกรรมเบื้องต้น (Preliminary Activities)

1.1 การตอบรับงานและงานต่อเนื่อง ISQC 1, 210, 220, 300

2. การวางแผนงานตรวจสอบ (Planning the Audit)

2.1 กลยุทธ์การตรวจสอบโดยรวม 300

2.2 การกำหนดระดับความมีสาระสำคัญ 320, 450

2.3 การปรึกษาหารือในทีมงาน 240, 300, 315

3. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment Procedures)

3.1 การประเมินความเสี่ยงสืบเนื่อง 240, 315

3.2 ความเสี่ยงที่สำคัญ 240, 315, 330

3.3 ทำความเข้าใจการควบคุมภายใน 315

3.4 ประเมินการควบคุมภายใน 315

3.5 สืบสารจุดอ่อนของการควบคุมภายใน 265

3.6 สรุปผลการประเมินความเสี่ยง 315

4. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)

4.1 แผนการตรวจสอบ 260, 300, 330, 500

4.2 กำหนดขอบเขตการตรวจสอบ 330, 500, 530

4.3 บันทึกงานตรวจสอบ 230

4.4 คำรับรองจากผู้บริหาร 580

5. การรายงาน (Reporting)

5.1 การประเมินหลักฐาน 220, 330, 450, 520, 540

5.2 การสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสีย 260, 265, 450

5.3 รายงานของผู้สอบบัญชี 705, 706, 710

รายชื่อมาตรฐาน

รหัส	มาตรฐานระหว่างประเทศ	มาตรฐานฯ
	ชื่อสากล	ชื่อไทย
International Standards on Quality Control (ISQCs)		
	Quality Controls for Firms that Perform Audits and Reviews of Financial Statements, and Other Assurance and Related Services Engagements	การควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบและการสอบทานงบการเงิน และงานให้ความเชื่อมั่นอื่นตลอดจนบริการเกี่ยวเนื่อง
Framework		
	International Framework for Assurance Engagements	แม่บทสำหรับงานให้ความเชื่อมั่น
Audits and Reviews of historical financial information		
200–299 General Principles and Responsibilities		
200	Overall Objectives of the Independent Auditor and the Conduct of an Audit in Accordance with International Standards on Auditing	วัตถุประสงค์โดยรวมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐาน การสอบบัญชี
210	Agreeing the Terms of Audit Engagements	ข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี
220	Quality Control for an Audit of Financial Statements	การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน
230	Audit Documentation	เอกสารหลักฐานของงานตรวจสอบ
240	The Auditor's Responsibilities Relating to Fraud in an Audit of Financial Statements	ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับการพิจารณาการทุจริตในการตรวจสอบงบการเงิน
250	Consideration of Laws and Regulations in an Audit of Financial Statements	การพิจารณากฎหมายและข้อบังคับในการตรวจสอบงบการเงิน
260	Communication with Those Charged with Governance	การสื่อสารกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแล
265	Communicating Deficiencies in Internal Control to Those Charged with Governance and Management	การสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแลและผู้บริหารของกิจการ

รายชื่อมาตรฐาน (ต่อ)

รหัส	มาตรฐานระหว่างประเทศ	มาตรฐานฯ
	ชื่อสากล	ชื่อไทย
300–499 Risk Assessment and Response to Assessed Risk		
300	Planning an Audit of Financial Statements	การวางแผนการตรวจสอบงบการเงิน
315	Identifying and Assessing the Risks of Material Misstatement through Understanding the Entity and Its Environment	การระบุและประเมินความเสี่ยงจากกิจกรรมแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ โดยการทำความเข้าใจกิจการและสภาพแวดล้อมของกิจการ
320	Materiality in Planning and Performing an Audit	ความมีสาระสำคัญในการวางแผนและการปฏิบัติงานสอบบัญชี
330	The Auditor's Responses to Assessed Risks	วิธีปฏิบัติของผูสอบบัญชีในการตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ประเมินไว้
402	Audit Considerations Relating to an Entity Using a Service Organization	ข้อพิจารณาในกรณีที่กิจการใช้บริการขององค์กรอื่น
450	Evaluation of Misstatements Identified during the Audit	การประเมินการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่พบระหว่างการตรวจสอบ
500–599 Audit Evidence		
500	Audit Evidence	หลักฐานการสอบบัญชี
501	Audit Evidence-Specific Considerations for Selected Items	หลักฐานการสอบบัญชี - ข้อควรพิจารณาเพิ่มเติมเฉพาะรายการ
505	External Confirmation	การขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก
510	Initial Audit Engagements-Opening Balances	การตรวจสอบยอดยกมาในการสอบบัญชีครั้งแรก
520	Analytical Procedures	การวิเคราะห์เปรียบเทียบ
530	Audit Sampling	การเลือกตัวอย่างในการสอบบัญชี
540	Auditing Accounting Estimates, Including Fair Value Accounting Estimates, and Related Disclosures	การตรวจสอบประมาณการทางบัญชี รวมถึงประมาณการทางบัญชีที่เกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรมและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
550	Related Parties	บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

รายชื่อมาตรฐาน (ต่อ)

รหัส	มาตรฐานระหว่างประเทศ	มาตรฐานฯ
	ชื่อสากล	ชื่อไทย
560	Subsequent Events	เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในงบการเงิน
570	Going Concern	การดำเนินงานต่อเนื่อง
580	Written Representations	หนังสือรับรอง
600–699 Using Work of Others		
600	Special Considerations-Audits of Group Financial Statements (Including the Work of Component Auditors)	ข้อพิจารณาพิเศษ - การตรวจสอบงบการเงินของกลุ่มกิจการรวมแรงของผู้สอบบัญชีอื่น
610	Using the Work of Internal Auditors	การใช้ผลงานของผู้ตรวจสอบภายใน
620	Using the Work of an Auditor's Expert	การใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชี
700–799 Audit conclusions and Reporting		
700	Forming an Opinion and Reporting on Financial Statements	การแสดงความเห็นและการรายงานต่องบการเงิน
705	Modifications to the Opinion in the Independent Auditor's Report	การแสดงความเห็นแบบที่เปลี่ยนแปลงไปในรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
706	Emphasis of Matter Paragraphs and Other Matter Paragraphs in the Independent Auditor's Report	วรรคเน้นข้อมูลและเหตุการณ์และวรรคอื่นในรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
710	Comparative Information-Corresponding Figures and Comparative Financial Statements	ข้อมูลเปรียบเทียบ - ตัวเลขเปรียบเทียบและงบการเงินเปรียบเทียบ
720	The Auditor's Responsibilities Relating to Other Information in Documents Containing Audited Financial Statements	ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับข้อมูลอื่นในเอกสารที่รวมงบการเงินที่ตรวจสอบแล้ว

รายชื่อมาตรฐาน (ต่อ)

รหัส	มาตรฐานระหว่างประเทศ	มาตรฐานฯ
	ชื่อสากล	ชื่อไทย
800–899 Specialized Areas		
800	Special Considerations-Audits of Financial Statements Prepared in Accordance with Special Purpose Frameworks	ข้อพิจารณาพิเศษ - การตรวจสอบงบการเงินที่จัดทำตามแม่บทเพื่อวัตถุประสงค์พิเศษ
805	Special Considerations-Audits of Single Financial Statements and Specific Elements, Accounts or Items of a Financial Statement	ข้อพิจารณาพิเศษ - การตรวจสอบงบการเงิน งบใด งบหนึ่ง และการตรวจเฉพาะส่วนประกอบ หรือ บัญชี หรือรายการเฉพาะของงบการเงิน
810	Engagements to Report on Summary Financial Statements	งานการรายงานงบการเงินอย่างย่อ
2400–2499 Assurance Engagements Other than Audits or Reviews of Historical Financial Information		
2400	Engagements to Review Financial Statements	งานการสอบทานงบการเงิน (โดยผู้ประกอบวิชาชีพซึ่งไม่ใช่เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกิจการ)
2410	Review of Interim Financial Information Performed by the Independent Auditor of the Entity	การสอบทานข้อมูลทางการเงินระหว่างกาล โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกิจการ
3000–3699 International Standards on Assurance Engagements (ISAEs)		
3000–3399 Applicable to All Assurance Engagements		
3000	Assurance Engagements Other than Audits or Reviews of Historical Financial Information	งานให้ความเชื่อมั่นนอกเหนือจากการตรวจสอบหรือการสอบทานข้อมูลทางการเงินในอดีต
3400–3699 Subject-Specific Standards		
3400	The Examination of Prospective Financial Information	การตรวจสอบข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวกับอนาคต
3402	Assurance Reports on Controls at a Third Party, Service Organization	รายงานที่ให้ความเชื่อมั่นต่อการควบคุมขององค์กรที่ให้บริการ

รายชื่อมาตรฐาน (ต่อ)

รหัส	มาตรฐานระหว่างประเทศ	มาตรฐานฯ
	ชื่อสากล	ชื่อไทย
Related Services		
<i>4000–4699 International Standards on Related Services (ISRSs)</i>		
4400	Engagements to Perform Agree-Upon Procedures Regarding Financial Information	งานการปฏิบัติงานตามวิธีการที่กำหนดร่วมกันที่เกี่ยวกับข้อมูลทางการเงิน
4410	Engagements to Compile Financial Statements	งานการรวบรวมข้อมูลทางการเงิน

JAP